

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-LP.007.60.9.2024

Data wpływu 26.02.2024

Do druku nr 208

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, dnia 22 lutego 2024 r.

BAS-WAPWASiEWAZSP-327/24

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFA K3

L.dz. D.S. 1700.17.2024

Data wpływu 23.02.2024

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena Skutków Regulacji

zawartej w poselskim projekcie ustawy

o zmianie ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przed nadaniem numeru druku¹)

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej², ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny³ oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim⁴.

Zaproponowane zmiany polegają na uchyleniu przepisów, które weszły w życie w dniu 7 stycznia 2024 r., na podstawie przepisów ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej. Jak wskazano w uzasadnieniu wejście w życie przepisów ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej spowodowało m.in.:

- „1) objęcie ochroną konsumencką wszystkich rolników, a więc także rolników, którzy w obecnym stanie prawnym kwalifikowani są jako przedsiębiorcy,
- 2) ograniczenie dostępu rolników do zewnętrznego finansowania w postaci pożyczek udzielanych przez firmy leasingowe oraz zaburzenie stabilnego finansowania i rozwoju gospodarstw rolnych,
- 3) zaburzenie finansowania procesów inwestycyjnych w rolnictwie ponieważ ustawa o kredycie konsumenckim (dotycząca prostych, masowych

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-58/24; przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Sawicki.

² Dz.U. poz. 1285; dalej: ustawa o konsumenckiej pożyczce lombardowej.

³ Dz.U. z 2023, poz. 1610, ze zm.; dalej: k.c.

⁴ Dz.U. z 2023, poz. 1028, ze zm.

produktów kredytowych) nie jest dostosowana do finansowania skomplikowanych projektów inwestycyjnych w rolnictwie, a także do udzielania kredytów ze wsparciem publicznym (np. dotacje z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa czy Banku Gospodarstwa Krajowego)".

II. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zaproponowane zmiany polegają na uchyleniu przepisów, zgodnie z którymi do osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników⁵ stosuje się przepisy o konsumenckiej pożyczce lombardowej, ustawy o kredycie konsumenckim oraz przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące niedozwolonych postanowień umownych w umowach zawieranych z konsumentami, zasad oceny zgodności postanowień umów konsumenckich z dobrymi obyczajami oraz katalogu niedozwolonych klauzul umownych.

Skutkiem wejścia w życie proponowanych zmian jest uchylenie przepisów, które rozciągają obowiązywanie przepisów chroniących konsumentów na wszystkie osoby fizyczne prowadzące gospodarstwo rolne niezależnie od tego, czy w przypadku danej transakcji występują w charakterze konsumenta (por. art. 221 k.c.). Uchylenie wskazanych w projekcie przepisów nie spowoduje, że osoby fizyczne prowadzące gospodarstwo rolne, będące konsumentem, utracą przewidzianą we wskazanych ustawach ochronę.

III. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z przeglądu obowiązujących w państwach europejskich uregulowań dotyczących działalności rolniczej, kredytów konsumenckich, pożyczek i innych zagadnień powiązanych z przedmiotem projektu ustawy wynika, że wobec kredytów i pożyczek zaciąganych na cel prowadzenia działalności rolniczej nie stosuje się przepisów prawnych dotyczących kredytów konsumenckich. Ze względu na

⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 90.

szczególny charakter działalności rolniczej i specyfikę potrzeb finansowych gospodarstw rolnych (harmonogram spłat pożyczki dopasowany do cyklu produkcyjnego, leasing maszyn i urządzeń rolniczych itd.), banki i inne instytucje finansowe w państwach europejskich dysponują skierowaną do osób prowadzących działalność rolniczą ofertą usług finansowych, uregulowanych na podstawie przepisów odrębnych niż regulacje w sprawie kredytów konsumenckich.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Podmioty, na które oddziałuje projekt:

- banki komercyjne i spółdzielcze;
- producenci rolni;
- konsumenci.

V. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Jak wynika z uzasadnienia projekt ustawy nie został poddany konsultacjom społecznym.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Na podstawie dostępnych informacji nie można jednoznacznie ocenić czy projekt ten ma wpływ na sektor finansów publicznych. Wnioskodawca w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazuje, iż projekt ten nie ma wpływu na budżet państwa ani budżety jednostek samorządu terytorialnego.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Wnioskodawca w uzasadnieniu do projektu ustawy nie wskazuje, iż ma on wpływ lub nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Tymczasem Krajowy Związek Banków Spółdzielczych (KZBS) w piśmie do

adresowanym do Ministra Finansów⁶ jednoznacznie wskazuje, iż brak nowelizacji obecnie obowiązujących przepisów odnośnie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej⁷ spowoduje poważne skutki dla finansowania rolników i przetwórców rolnych, włącznie ze znacznym ograniczeniem kredytowania sektora rolnego przez banki. Zweryfikowanie powyższej opinii nie jest jednak możliwe w związku z brakiem Oceny Skutków Regulacji załączonego do projektu.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Wejście w życie przedmiotowych regulacji spowoduje zmianę obciążeń regulacyjnych związanych z uchynieniem wskazanych przepisów, zgodnie z którymi do osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne zastosowanie znajdują przepisy, odnoszące się m.in. do zawieranych umów, w tym umów o pożyczkę lombardową czy też umów o kredyt konsumencki.

IX. Wpływ na rynek pracy

Wnioskodawca w uzasadnieniu do projektu ustawy nie odnosi się w żaden sposób do wpływu na rynek pracy, w związku z czym nie ma możliwości dokonania oceny skali tego wpływu.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Wnioskodawca w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazuje, iż ma on pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. Nie przedstawia jednak żadnych wyliczeń na poparcie tej tezy.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zgodnie z art. 4 projektu proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

⁶ KZBS/W/10/4/189/2024/MC z dnia 8 stycznia 2024 r.

⁷ Dz.U. 2023.1285 z dnia 2023.07.06.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zarówno projekt jak i jego uzasadnienie nie wskazują na planowaną ewaluację.

XIII. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Poza listą posłów klubu parlamentarnego popierających projekt ustawy, do projektu nie dołączono żadnych załączników.

Autorzy:

Agnieszka Tomaszewska

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII)

Krzysztof Wołowicz

Specjalista ds. finansów publicznych

w Biurze Analiz Sejmowych (pkt IV, VI, VII, IX, X)

Łukasz Żołądek

Specjalista ds. międzynarodowych

w Biurze Analiz Sejmowych (pkt III)

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

Deskryptory bazy REX: ocena skutków regulacji, kredyt, rolnictwo, projekt ustawy.

Weryfikacja: dr Adam Karczmarek (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII), dr Dobromir Dziewulak (pkt III) dr hab.

Kamila Marchewka-Bartkowiak (pkt IV, VI, VII, IX, X).

